

2024

Poročilo o uresničevanju letnega programa dela za leto 2024

Škornik Iztok

SOLINE Pridelava soli d.o.o.

1.1.2024

POROČILO O URESNIČEVANJU LETNEGA PROGRAMA DELA ZA LETO 2024

IZTOK ŠKORNIK

KAZALO VSEBINE

KAZALO VSEBINE	1
1. PREDSTAVITEV ZAVAROVANEGA OBMOČJA IN UPRAVLJAVCA	3
KRAJINSKI PARK SEČOVELJSKE SOLINE	3
Pravna in druga dejstva	3
Osebna izkaznica KPSS	4
2. CILJI IN GLAVNE PRIORITETE V LETU 2024	5
Cilj1: OHRANITEV NARAVNIH VREDNOT, VRST IN HABITATNIH TIPOV TER KRAJINE	5
Cilj3: PRISPEVANJE K URESNIČEVANJU CILJEV JAVNEGA INTERESA Z DRUGIH PODROČIJ	5
Cilj5: IZVAJANJE NEPOSREDNEGA NADZORA V NARAVI	5
3. POROČILO O IZVAJANJU PREDVIDENIH CILJEV IN UKREPOV V LETU 2024	6
Cilj1 (P1): OHRANITEV NARAVNIH VREDNOT, VRST IN HABITATNIH TIPOV TER KRAJINE	6
Stanje biotske raznovrstnosti: habitatnih tipov, rastlinskih in živalskih vrst	10
Naravne vrednote.....	15
Cilj 2: OMOGOČANJE DOŽIVLJANJA IN SPOZNAVANJA PARKA	16
Cilj 3: PRISPEVANJE K URESNIČEVANJU CILJEV JAVNEGA INTERESA Z DRUGIH PODROČIJ	19
Cilj 4: OMOGOČANJE POVEZANOSTI LOKALNEGA PREBIVALSTVA S PARKOM	20
Cilj 5: IZVAJANJE NEPOSREDNEGA NADZORA V NARAVI	20
Cilj 6: SPLOŠNE NALOGE IN AKTIVNOSTI	22
4. FINANČNO POROČILO	24
5. URESNIČEVANJE KADROVSKEGA NAČRTA	27
SKLAD ZA PODNEBNE SPREMEMBE 2024	28
Izvedba ukrepov za obvladovanje vplivov podnebnih sprememb na solinske ekosisteme Sečoveljskih solin.....	28
Ukrepi za preprečevanje in obvladovanje vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst.....	28
Strošek izvedbe ukrepov je bil ocenjen na 3.000,00 €, skupaj izvedena dela 2.994,97 €.....	28

Ukrepi za obvladovanje vplivov podnebnih sprememb na solinske ekosisteme Sečoveljskih solin	29
Ukrep 1. Popravilo, prilagoditev in zamenjava zaporničnih sistemov med pretočnimi kanali ter pretočnimi kanali in morjem.....	29
Strošek izvedbe ukrepov je bil ocenjen na 45.000,00 €, skupaj izvedena dela 48.800,00 €.....	29
Ukrep 2. Ureditev dostopov in nalivnih kanalov za vzdrževanje vodnega režima.....	29
Strošek izvedbe ukrepov je bil ocenjen na 36.000,00 €, skupaj izvedena dela 45.384,00 €.....	29
Ukrep 3. Oblikovanje in obnova ter dvig nasipov, ki preprečujejo nenadzorovano razlivanje vod.....	29
Strošek izvedbe ukrepov je bil ocenjen na 384.460,00 €, skupaj izvedena dela 371.875,18 €.	29

1. PREDSTAVITEV ZAVAROVANEGA OBMOČJA IN UPRAVLJAVCA

KRAJINSKI PARK SEČOVELJSKE SOLINE

Sečoveljske soline so nastale na naplavinah reke Dragonje in so delo človeških rok. Pred posegom v ta prostor je bilo obsežno izlivno območje reke prepredeno z različnimi, med seboj bolj ali manj naravno povezanimi habitati. S površino približno 700 ha leži Krajinski park Sečoveljske soline (KPSS) na skrajnem jugozahodnem delu Slovenije, tik ob meji z Republiko Hrvaško, v južnem delu občine Piran. Severni del parka, kjer še poteka aktivna pridelava soli, se imenuje Lera. Od južnega dela parka, imenovanega Fontanigge, ga ločuje struga kanala Grande.

Sečoveljske soline so del krajinskega parka. Na severu so omejene s strugo Kanala sv. Jerneja, na vzhodu v večjem delu z nasipom bivše ozkotirne železnice, na jugu pa s Kanalom sv. Odorika, po katerem danes teče pred leti vanj preusmerjena reka Dragonja. Na zahodu jih varujejo morski nasipi v Piranskem zalivu.

Območje Lere je razdeljeno na predel kristalizacije in območja za zgoščevanje morske vode. Na Leri so značilna bivališča rastlinskih in živalskih vrst omejena na različno slana solna polja, solinske kanale in nasipe. Fontanigge ležijo med kanalom Grande in reko Dragonjo. Na zahodu so obdane z morskim visokovodnim nasipom, na vzhodu pa z agrarno površino. Na Fontaniggeah je mreža kanalov, ki so v preteklosti služili za dovod morske vode do posameznih solnih polj, za odvod izrabljenih in padavinskih vod ter za transportne plovne poti.

V KPSS se prepletajo trije temeljni vidiki rabe prostora: naravovarstveni, kulturni in gospodarski, s tremi gospodarskimi dejavnostmi: solinarstvom, obiskovanjem, rekreacijo ter z drugimi dopolnilnimi dejavnostmi. Vlada Republike Slovenije je sprejela Uredbo o Krajinskem parku Sečoveljske soline z namenom, da zavaruje naravno območje in ohrani biotsko raznovrstnost tipičnega solinarskega ekosistema.

Na Fontaniggeah je bila pridelava soli v 60. letih prejšnjega stoletja opuščena, v okviru dejavnosti Muzeja solinarstva pa se še prideluje sol na način, ki izvira iz 14. stoletja. V KPSS se prepletajo trije temeljni vidiki rabe prostora: naravovarstveni, kulturni in gospodarski, s tremi gospodarskimi dejavnostmi: solinarstvom, obiskovanjem, rekreacijo ter z drugimi dopolnilnimi dejavnostmi.

PRAVNA IN DRUGA DEJSTVA

Vlada Republike Slovenije je območje Sečoveljskih solin leta 2001 z **Uredbo o Krajinskem parku Sečoveljske soline, Ur. l. RS, št. 29/01 in 46/14 – ZON-C** (v nadaljnjem besedilu: Uredba) razglasila za krajinski park. Območje Muzeja solinarstva, ki deluje na območju Krajinskega parka Sečoveljske soline, je bilo z odlokom Vlade RS istočasno razglašeno za kulturni spomenik državnega pomena (Odlok o razglasitvi Muzeja solinarstva za kulturni spomenik državnega pomena, Ur. l. RS, št. 29/01). Sečoveljske soline so bile februarja 1993 kot prvo slovensko mokrišče uvrščene na seznam mednarodno pomembnih mokrišč pod okriljem Ramsarske konvencije o močvirjih. Zaradi velikega ornitološkega pomena so Sečoveljske soline uvrščene v mrežo območij posebnega varstva in med posebna ohranitvena območja po merilih Direktiv Evropske Unije v okviru omrežja Natura 2000. So naravna vrednota državnega pomena in ekološko pomembno območje. Vlada je 23.12.2024 izdala **Uredbo o Načrtu upravljanja Krajinskega parka Sečoveljske soline za obdobje 2024 – 2034**. Uredba o Načrtu upravljanja Krajinskega parka Sečoveljske soline za obdobje 2024–2034 (UL RS 24.12.2024, v nadaljevanju: Načrt upravljanja).

Na podlagi prvega in četrtega odstavka 49. člena v zvezi z drugim odstavkom 163. člena Zakona o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg in 31/18) je dne 11.7.2018 Vlada Republike Slovenije izdala **UREDBO o spremembah Uredbe** o Krajinskem parku Sečoveljske soline, s katero se je zaradi arbitražne odločitve spremenila meja Krajinskega parka Sečoveljske soline. Površina parka se je s tem zmanjšala za dobrih 48 ha.

OSEBNA IZKAZNICA KPSS

Površina: 700 ha

Naselja v parku: 0

Število prebivalcev v parku: 0

Lastništvo: Republika Slovenija, manjši del Občina Piran in zasebni lastniki.

Upravljavec: podjetje SOLINE Pridelava soli, d. o. o., na podlagi podeljene koncesije za upravljanje parka. V podjetju SOLINE Pridelava soli d. o. o. varujemo in trajno ohranjamo naravno in kulturno dediščino na območju Krajinskega parka Sečoveljske soline ter pridelujemo sol na tradicionalen način. V skladu z Uredbo in Uredbo o koncesiji za rabo naravne vrednote Sečoveljskih solin in o koncesiji za upravljanje Krajinskega parka Sečoveljske soline (Uradni list RS, št. 11/02), sta po opravljenem javnem razpisu za podelitev koncesije REPUBLIKA SLOVENIJA (koncedent) in družba SOLINE Pridelava soli d. o. o., Seča 115, 6320 Portorož (koncesionar) 15. 7. 2003 sklenila Koncesijsko pogodbo za upravljanje Krajinskega parka Sečoveljske soline in rabo naravne vrednote Sečoveljske soline za obdobje dvajsetih let.

Na podlagi 5. in 14. člena Uredbe o koncesiji za rabo naravne vrednote Sečoveljskih solin in o koncesiji za upravljanje Krajinskega parka Sečoveljske soline (Uradni list RS, št. 11/02, 41/04 – ZVO-1 in 44/22 – ZVO-2) in 4.1 točke Koncesijske pogodbe za upravljanje Krajinskega parka Sečoveljske soline in rabo naravne vrednote Sečoveljske soline z dne 12. 7. 2003 ter drugega odstavka 37. člena Poslovnika Vlade Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 43/01, 23/02 – popr., 54/03, 103/03, 114/04, 26/06, 21/07, 32/10, 73/10, 95/11, 64/12, 10/14, 164/20, 35/21, 51/21 in 114/21) je Vlada Republike Slovenije na 123. dopisni seji dne 17. 8. 2023 pod točko 12 sprejela Aneks, da se veljavnost Koncesijske pogodbe podaljša za 10 let, in sicer od 12. julija 2024 do 12. julija 2033.

Varstvena območja v parku: prvo varstveno območje, ki obsega območje Fontanigge, drugo varstveno območje, ki obsega območje Lere, in tretje varstveno območje, ki obsega neposredno okolico solin.

Vplivno območje parka: povodje Dragonje in Drnice ter akvatorij Piranskega zaliva, vključno s polotokom Seča, in severno pobočje Savudrijskega polotoka.

Muzej solinarstva: kulturni spomenik državnega pomena, ki je znotraj parka na Fontaniggeah; upravljavec: Pomorski muzej »Sergej Mašera« iz Pirana.

2. CILJI IN GLAVNE PRIORITETE V LETU 2024

Varstveni cilj krajinskega parka je ohranitev za slanišča značilnih habitatnih tipov, ki so izjemni v slovenskem in mednarodnem prostoru, in habitatov ptic, ki tu v velikem številu gnezdijo, prezimujejo in se ustavljajo ob selitvah, ter habitatov drugih domorodnih prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst.

Izvedbeni cilji upravljanja KPSS v letu 2024 so še opredeljeni na podlagi načrta upravljanja KPSS za obdobje 2011–2022, pri čemer so glavne prioritete (P1) cilji 1, 3, 5.

V sklopu varstvenega cilja 1 je podano ciljno stanje vrst in habitatov skladno z načrtom upravljanja, ki temelji tudi na vzdrževanju ugodnih razmer za Natura 2000 vrste in habitatne tipe, kratka ocena stanja biotske raznovrstnosti, dejavniki ogrožanja narave in najpomembnejše upravljalvske naloge in aktivnosti.

CILJ1: OHRANITEV NARAVNIH VREDNOT, VRST IN HABITATNIH TIPOV TER KRAJINE

Vsi cilji in aktivnosti so bili usmerjeni k temu, da so se ohranile vse bistvene lastnosti naravnih vrednot ter vsi habitatni tipi, vse domorodne rastlinske in živalske vrste v uravnoteženih velikostih populacij ter v dobrem stanju ohranjenosti. Prioritetne naloge v okviru tega sklopa so obsegale aktivnosti za varstvo in vzdrževanje habitatov, nadzor nad invazivnimi in tujerodnimi vrstami, oblikovanje in vzdrževanje nadomestnih habitatov, spremljanje vremenskih parametrov in njihova implementacija pri upravljaljskih načrtih, aktivnosti ekološke obnove habitatov ter nakup in vzdrževanje opreme za izvedbo vseh omenjenih aktivnosti. Za vzdrževanje stanja ohranjenosti vrst in habitatov v KPSS je bilo ključno vzdrževanje ustreznega vodnega režima in vzdrževanje tradicionalnega solinarstva, ki je v antropogeno preoblikovanem območju, kot so soline, v največji meri odvisno od človeka.

CILJ3: PRISPEVANJE K URESNIČEVANJU CILJEV JAVNEGA INTERESA Z DRUGIH PODROČIJ

Zagotovljen je bil reden dotok vode iz kanala Pichetto do Male Lame ter naprej do Muzeja solinarstva. Zagotovljena je bila izmenjava vode prek kanala Giassi. Delno so bili obnovljeni nasipi solnega polja Muzeja solinarstva ter vzdrževani že obnovljeni nasipi v skupni dolžini 500 m, zamenjane so bile dotrajane zapornice, vzdrževana so bila solna polja (knciranje, taciranje, pranje...). Soli je bilo pridelano za vzorec. Med prioritetskimi nalogami za zaščito območja KPSS pred vplivi zunanjih voda (poplavami) je bilo izvajanje rednega nadzora infrastrukture ter ugotavljanje morebitnih nastalih poškodb v nasipih ter obveščanje pristojnih služb ob morebitnem onesnaževanju in pojavih izrednega stanja pretokov voda iz zaledja.

CILJ5: IZVAJANJE NEPOSREDNEGA NADZORA V NARAVI

Izvajal se je poostren naravovarstveni nadzor na območju Fontanigge (prvo varstveno območje), v času gnezditve in v času povečanega obiska na celotnem območju KPSS ter v Jernejevem kanalu. Naši NN so se redno udeleževali vseh dodatnih in rednih izobraževanj, predvsem z vidika varnosti in učinkovitosti.

3. POROČILO O IZVAJANJU PREDVIDENIH CILJEV IN UKREPOV V LETU 2024

Prioritete izvajanja so bile usmerjene predvsem k ohranjanju NV, vrst ter habitatnih tipov ter zagotavljanje optimalnih razmer zanje, zato smo izvedli številne naravovarstvene akcije (monitoring) ter izvajali redni naravovarstveni nadzor. Cilji, ki smo si jih zadali, so bili uspešno izpeljani po letnem planu, večjih odstopanj ni bilo.

CILJ1 (P1): OHRANITEV NARAVNIH VREDNOT, VRST IN HABITATNIH TIPOV TER KRAJINE

Za doseganje cilja 1 smo v prvi polovici leta 2024 skladno z načrtom upravljanja izvedli sledeče:

- nadaljevanje rednega spremljanja stanja habitatnih tipov s hkratnim monitoringom razširjenosti tujerodnih vrst;
- redno spremljanje stanja ptic po ustaljeni metodologiji ter v skladu s protokolom spremljanja stanja in varstva biotske raznovrstnosti, ki je bil izdelan v okviru akcijskega načrta (tedenski popisi celotnega območja, kartirni popisi gnezdilk, posebni popisi) z rednim vnosom podatkov, njihovo digitalizacijo in obdelavo ter pripravo upravljavskih izhodišč in ustreznih objav;
- izveden je bil popis gnezd hromega volnoritca;
- izveden je bil redni monitoring in čipiranje močvirske sklednice;
- v okviru Podnebnega sklada je bil zveden lov in odstranitev popisane sklednice iz narave;
- spremljanje vremenskih parametrov in njihova implementacija pri upravljavskih načrtih.
- vzdrževanje tradicionalnega solinarstva
- vzdrževanje ustreznega vodnega režima ter vzdrževanje nasipov in brežin
- Izvedene so bile aktivnosti v okviru projekta LIFE URCA PROEMYS

Za ohranjanje ugodnega ohranitvenega stanja habitatov in živalskih vrst smo v letu 2024 nadaljevali z utečenim upravljanjem vodnega režima v Sečoveljskih solinah. Sukcesija halofitnih trajnic se še vedno nadaljuje v primerjavi z lanskoletnim stanjem bolj obširna. Ponovno se na območju Alto razraščata pionirski vrsti osočnik in primorski slanorad, kot tudi halofitne trajnice. Območje se zarašča nad pričakovanji.

Nadzorna služba je v letu 2024 imela 2 naravovarstvena nadzornika s pooblastilom po ZON in po Zakonu o prekrških (ZP-1; Uradni list RS, št. 7/03 et al.) ter 1 prostovoljnega naravovarstvenega nadzornika.

3 x je bilo pokošeno območje zarasti na Fontaniggeah v dolžino 15 km. 2 x je bil tudi pokošen travnik na območju Stojb, na katerem vzdržujemo optimalne razmere za dobro ohranitveno stanje rimske belvalovke.

Z rednim odvajanjem in zapiranjem glavne zapornice na vhodu kanala Pichetto je bilo preprečeno nenadzorovano poplavljanje gnezdišč. Zamenjani zapornici na vhodu kanala Giassi in Curto delujeta brezhibno, omogočena je redna izmenjava vode na gnezdišču Curto-Pichetto.

Dostopna cesta do recepcije na Fontaniggeah je bila sicer sanirana, vendar se ob močnem deževju pojavlja na površini blato, zato jo bo potrebno v prihodnje dodatno utrditi z navozom novega gramoza.

Vzdrževane so bile parkovne table, klopi ter njihova okolica. Večkrat so bile pokošene poti za obiskovalce in okolica klopi ter tabel na Fontaniggeah. Na solinarskem trgu pred centrom za obiskovalce so bila postavljena nova stojala za kolesa.

Omogočena je tradicionalna pridelava soli na 20 solnih poljih na Leri.

Območja na katerih so gnezdišča vseh pomembnih vrst ptic v Sečoveljskih solinah smo prek zaporničnega sistema ob plimah nalivali z vodo, ponekod je bil vzpostavljen stalen dotok in odtok vode. S tem smo na gnezdiščih Life in Slana trata zagotovili idealne razmere, saj je bila voda čista (ni prijahalo do anoksij in posledično do botulizma), obenem pa je bilo v taki vodi obilo hrane za ptice in druge organizme.

Ugotovitve dolgoročnega izvajanja monitoringa so najboljša povratna informacija o uspešnosti zagotavljanja optimalnih življenjskih razmer ter upravljanja krajinskega parka. Dosedanje spremljanje stanja naravnih vrednot in biotske raznovrstnosti Krajinskega parka Sečoveljske soline, je večinoma pokazalo ugodne rezultate, ki so posledica ustreznega upravljanja v preteklih letih. Čeravno so bili pogoji za gnezdenje v letošnjem letu skoraj idealni, pa je tudi letošnja gnezditvena sezona podpovprečna, predvsem zaradi plenjenja lisice in šakala. Speljalo se je le manjše število mladičev. Manjše je bilo tudi število gnezdečih parov, kar je morda tudi v povezavi z zadnjimi poročili organizacije FAO o množičnih poginih odraslih ptic in mladičev na gnezdiščih zaradi **aviarne influence**.

Monitoring vremena izvajamo s pomočjo ene vremenske postaje Davis Vantage Pro2 Plus. Zajem vremenskih podatkov poteka v 15 minutnih intervalih. Podatke shranjujemo s pomočjo programa WeatherLink 5.9.2. V tem delu Slovenije so vetrovi zelo pomemben pokrajinski dejavnik. Podatke vetrov iz obeh vremenskih postaj, smo s pretvorbo kardinalnih smeri v stopinje ter s pomočjo programa WindRose PRO3 prikazali vetrno rožo. Vsi vremenski podatki so dostopni tudi na našem spletnem portalu <http://www.kpss.si/>, kjer si jih je mogoče ogledati tudi v dnevnem, mesečnem in letnem grafičnem prikazu.

Z vzdrževanjem približno 50 ha okopnin, ki jih občasno zalijemo z morskovo vodo, še vedno dosegamo ugodno sukcesijo halofitnih trajnic, predvsem grmičaste členjače (*Arthrocnemum fruticosum*), tolščakaste lobode (*Atriplex portulacoides*) in predvsem ozkolistne mrežice (*Limonium angustifolium*). Površina rastišč slednje se je v zadnjih nekaj letih povečala za več kot 10 x, saj je nekdanji obsežni halofitni travnik pred muzejem solinarstva pred več kot 30 leti povsem izginil. Na območju Alto smo težave z vzdrževanjem vodnega režima, ki smo jih bili deležni v letu 2021, povsem odpravili z interventno sanacijo starih zaporničnih sistemov. Na območju se uspešno razrašča osočnik (ponovno obsežno po 9 letih) in primorski slanorad, kot tudi halofitne trajnice. Veča pa se tudi površina rastišča ozkolistne mrežice na območju Alto.

Na območju Rudnika-Korea smo izvedli prva dela za renaturacijo območja in izboljševanje življenjskih pogojev za ohranjanje močvirske sklednice. Dela potekajo v okviru projekta LIFE URCA PROEMYS.

Umetno ustvarjeni pretežno kamniti nasipi iz rudniške jalovine obeh bajerjev so bili precej strmi in previsoki. Nasipe smo znižali in zmanjšali naklon nasipov, saj le-ta predstavlja nevarnost mladim želvicam zaradi utopitve. Nasipe smo dodatno zravnali in nanje dodali zemljo in pesek.

Na območju Rudnika je opazno tudi zaraščanje nasipov, opazna je sukcesija vodnega habitata (zaraščanje s trstičjem) in posledično manjšanje odprtih vodnih površin. Dolgoročno to lahko pomeni manjše število primernih leg za sončenje in območij za prehranjevanje močvirske sklednice ter odlaganje jajc. Zato smo na nasipih odstranili

tudi ruderalno zarast. Dodatno smo v okviru projekta LIFE postavili še plavajoča počivališča za sončenje, na enem od nasipov pa smo uredili poskusno umetno gnezdišče, ki bo varno pred plenilci.

Skupaj smo opravili 478 ur monitoringa Natura 2000 vrst, 100 ur smo opravili za vzdrževanje ustreznega vodnega režima habitatov.

Trend nekaterih gnezditvenih populacij naših Natura 2000 vrst se je zmanjšal, najbolj drastično je upadla populacija sabljjarke. Vzroke lahko pripišemo vremenskim ujmam, plenjenju lisice, šakala, sivih vran in srak ter najverjetneje tudi razmeram izven gnezdišč (aviarna influenza, selitev, prezimovanje). Število gnezdečih polojnikov je bilo v letu 2024 nekoliko višje, kot leto prej. Navadna čigra je bila tudi letos najštevilčnejša saj je gnezdilo 78 parov, vendar je bil gnezditveni uspeh slab. Tudi letos sta na območju KPSS gnezdila čuk (*Athene noctua*) in veliki skovik (*Otus scops*). Medtem, ko je čuk gnezdil v razvalinah starih solinarskih hiš, sta 2 para velikih skovikov gnezdila v postavljeni gnezdilnici.

V okviru rednega dela smo z mulčenjem odstranjevali nekatere tujerodne vrste, kot sta verlotov pelin in luskasta nebina. Odstranjevali smo tudi navadni trstikovce.

Preglednica 1: Prikaz izvedenih nalog in aktivnosti z doseženimi kazalniki / rezultati za cilj 1.1. Izvajanje neposrednih aktivnosti za varstvo vrst in habitatnih tipov

Naloge in aktivnosti	Vir financiranja	Sodelujoči	Načrtovani kvant. kazalnik / rezultat 2024	Doseženi kvant. kazalnik / rezultat 2024
1.1.1. Upravljanje s trstišči, vodnimi habitatmi, travniškimi ter z drevjem in grmovjem zaraslimi habitatmi	PP153236		Košnja in mulčanje na nasipih Dragonje, na Leri in v Stojbah 10.000 m ² , upravljanje z vodnimi režimi	4 x Košnja in mulčanje na nasipih Dragonje, Stojbah in ob letališču od Stojb do Corsolonga v dolžini 6500 m, kazalnik dosežen
1.1.2 Nadzor nad populacijami invazivnih, tujerodnih in plenilskih vrst	PP153236	Zunanji sodelavec	Popis vrst, selektivno odstranjevanje, nabava opreme za lov, čiščenje robnih jarkov	Mulčenje navadnega trstikovca, vertolovega pelina, z LD Strunjan izveden odstrel nutrij, šakala in lisic., kazalnik dosežen
1.1.3 Oblikovanje in vzdrževanje zemeljskih struktur, umetnih gnezdišč in nadomestnih habitatov	PP153236		Na ciljnih gnezdiščih solin oblikovati nove otoke Vzdrževanje 57 starih otokov in 50 ha okopnitev	Težave z ZVKD.
1.1.4 Ekološko obnavljanje razvrednotenih območij in njihovo vzdrževanje	PP153236		Vzdrževanje stanja na območju Rudnik-Korea, ureditev brežin in gnezdišča za močvirsko sklednico	Brežine urejene v okviru projekta LIFE Urca PROEMYS, postavljeno umetno gnezdišče in platforme za sončenje.
1.1.5. Aktivnosti zaradi nepredvidenih ekoloških spremenjenih razmer, ki so nujne za ohranjanje ugodnega stanja vrst in habitatnih tipov			Redčenje grmovja za hromega volnoritca,	Redčenje grmovja črnega trna
1.1.7. Vzdrževanje potrebne mehanizacije in opreme ter gorivo	PP153236		Vzdrževanje in gorivo	Redno vzdrževana oprema in mehanizacija

Preglednica 2: Stanje biotske raznovrstnosti v Krajinem parku Sečoveljske soline - vrste in habitatni tipi, za katere je opredeljeno posebno ohranitveno območje

Habitatni tip / vrsta	Oznaka EU	Stanje ohranjenosti 2009	Dejavniki ogrožanja	Stanje ohranjenosti 2024
Sestoji metličja (<i>Spartinion maritimae</i>)	HT 1320	neugodno	Metličje ob ustju reke Dragonje je v ugodnem stanju ohranjenosti, vendar je po arbitražni odločitvi območje sedaj del ozemlja R Hrvaške. Ob Jernejevem kanalu je prišlo ob izgradnji pomolov za plovila do manjšega zasutja rastišča z blatom. Spremljanje sukcesije.	Delno ugodno
Pionirski sestoji vrst rodu <i>Salicornia</i> in drugih enoletnic na mulju in pesku	HT 1310	ugodno	Habitatni tip lahko občasno ogrozi le nenadzorovano poplavljanje.	Ugodno
Muljasti in peščeni poloji, kopni ob oseki	HT 1140	ugodno	Habitatni tip občasno ogroža le nenadzorovano poplavljanje, ki je posledica slabega zaradi valovanja nastalih poškodb visokovodnih nasipov.	Ugodno
Izlivi rek, estuariji	HT 1130	neugodno	Ustje reke Dragonje je v ugodnem stanju ohranjenosti, vendar je po arbitražni odločitvi območje sedaj del ozemlja Republike Hrvaške. Izliv Jernejevega kanala ogroža onesnaženje in fragmentacija.	Delno ugodno
Sredozemska slana travišča (<i>Juncelatia maritimi</i>)	HT 1410	neugodno	Sredozemska slana travišča so bila ogrožena predvsem zaradi neustreznega vodnega režima. S primernimi ukrepi smo stanje izboljšali.	Ugodno
Solinarka <i>Cyprinodon fasciatus</i>	1152	stabilna	Dolga sušna poletja lahko izsušijo posamezne odcedne jarke, vendar vrsta ni ogrožena, saj ima s solinarsko dejavnostjo na Leri optimalne pogoje. Ohranjanje ribe solinarke je v tesni povezavi z ohranjanjem primernih mikrohabitatnih tipov.	Ugodno
Močvirska sklednica <i>Emys orbicularis</i>	1220	neznano	Staranje populacije ob Rudniku, plenjenje jajc (lisica, jazbec...), kmetovanje. Neustrezno in nestrokovno čiščenje jarka ob letališču, lahko resno ogrozi za zdaj vitalno populacijo.	Ugodno
Hromi volnoritec <i>Eriogaster catax</i>	1074	neznano	Vrsta je tudi v letu 2024 uspešno gnezdila in rojila. Dejavniki ogrožanja so predvsem zaraščanje z navadnim trstikovcem in zaraščanje črnega trna, na katerem vrsta gnezdí. V bodoče redčenje grmovja.	Ugodno

STANJE BIOTSKE RAZNOVRSTNOSTI: HABITATNIH TIPOV, RASTLINSKIH IN ŽIVALSKIH VRST

HABITATNI TIPI

Upravljali smo s približno 50 ha okopnin, jih občasno poplavalili in dosegli ugodno sukcesijo halofitov in halofitne vegetacije. Po petih letih od vzpostavitve okopnin na Fontaniggeah, so rezultati zaraščanja slonoljubnih rastlin in vegetacije več kot pričakovani, saj so se nekatere površine povsem zarasle. Stanje ohranjenosti habitatnih tipov (HT 1310, 1140, 1420 in 1410) je ugodno. Tudi stanje ohranjenosti ostalih habitatnih tipov se izboljšuje. Imeli smo težave z zastajanjem deževnice na območju Alto, zato je bil daljše obdobje pod vodo tudi halofitni travnik ozkolistne mrežice. Težave smo odpravili z ureditvijo novih zaporničnih sistemov. Stanje na tem območju sedaj uravnavajo vodarji po posvetu z naravovarstveno nadzorno službo.

Podroben opis stanja nekaterih vrst:

Beločeli deževnik *Charadrius alexandrinus*

Gnezdenje beločelega deževnika ter trend populacije v obdobju 1983-2024 kaže na zmeren porast (TRIM $p < 0.01$). Predvsem na območjih zgoščevanja vode s svojim rednim delom beločelega deževnika motijo vodarji. Občasno prihaja tudi do nenadzorovanega poplavljanja bazenov. V letu 2024 se je število gnezdečih parov zmanjšalo.. Gnezdilo je 22 parov. Najverjetneje gre vzroke za taka nihanja poleg padavin in motenj s strani človeka iskati tudi v drugih severno-jadranskih mokriščih. Beločeli deževnik zadnja leta uspešno gnezdu tudi v Strunjanskih solinah in v Škocjanskem zatoku.

Sabljarka *Recurvirostra avosetta*

Sabljarka je ena tistih vrst, katerih število gnezdečih parov je strmo rastlo vse do leta 2021. Zato smo pričakovali, da se bo ta trend slej kot prej umiril, oziroma, da bo prišlo do nenadnega upada populacije, kar se je zgodilo v letu 2022, ko je tu gnezdilo le 43 parov, leta 2024 pa je bilo število gnezdečih parov še manjše. Gnezdilo je le 18 parov sabljark. Trend populacije v obdobju 1983-2024 še vedno kaže na močan porast (TRIM $p < 0.01$). Njeno ohranitveno stanje je dobro. V letu 2025 pričakujemo enako število gnezdečih parov, saj izgleda, da se je njena rast nekoliko ustalila. Speljalo se je izredno malo mladičev. Na posameznih območjih gnezdenja jo ogroža lisica, sraka, siva vrana in v letu 2024 tudi šakal. Vsi plenijo njena jajca.

Polojnik *Himantopus himantopus*

V letu 2024 je na območju KPSS gnezdilo 36 parov polojnikov, kar je več kot leto prej. Uspeh speljave je bil skromen. Večinoma so polojniki gnezdili na Fontaniggeah, na novo nastalih otokih. Trend populacije v obdobju 1983-2024 kaže na zmeren porast (TRIM $p < 0.01$). Na posameznih območjih gnezdenja ga ogroža lisica, sraka, siva vrana in tudi šakal. Vsi plenijo njena jajca. Ohranitveno stanje polojnika je ugodno.

Navadna čigra *Sterna hirundo*

V letu 2024 je na območju Sečoveljskih solin spet gnezdilo večje število navadnih čiger, skupaj 85 parov (10 manj, kot leto). Število gnezdečih parov postopoma narašča, kar kaže, da se njeno ohranitveno stanje izboljšuje. V letu 2016 je namreč gnezdilo le 32 parov, kar je najmanj po letu 1990. Vzrok za to so vsekakor obsežna gradbena dela, ki so se izvajala v projektne in vodnogospodarske namene. Kljub vsemu dolgoletni trend populacije za obdobje 1983-2024 kaže na zmeren porast (TRIM $p < 0.01$). Na posameznih območjih gnezdenja jo ogrožata lisica, rumenonogi galeb, srake in sive vrane, ki plenijo njena jajca in mladiče. Kragulj pa nemalokrat pokonča tudi odrasle

ptice. Na manjše število gnezdečih parov pa je verjetno vplival tudi svetovni pojav aviarnе influence, ki je marsikje zdesetkal populacije morskih ptic.

Mala čigra *Sternula albifrons*

V letu 2024 je na območju Sečoveljskih solin gnezdilo 19 parov, 19 parov manj kot lani. Število gnezdečih parov se je od leta 2014 povečevalo, od leta 2018 pa število gnezdečih parov spet upada kar kaže, kljub ugodnemu ohranitvenemu stanju, na to, da na njeno gnezditveno populacijo neposredno vplivajo tudi gnezdeče sabljarke, saj si z malo čigro delijo ista gnezdišča, ki pa jih zaradi zgodnjega gnezdenja zasedejo veliko pred malimi čigrami. Kljub vsemu dolgoletni trend populacije za obdobje 1983-2024 kaže na zmeren porast (TRIM $p < 0.01$). Na posameznih območjih gnezdenja jo ogrožata lisica, rumenonogi galeb, srake in sive vrane, ki plenijo njena jajca in mladiče. Na manjše število gnezdečih parov pa je verjetno vplival tudi svetovni pojav aviarnе influence, ki je marsikje zdesetkal populacije morskih ptic.

Preglednica 3: Stanje biotske raznovrstnosti v Krajinskem parku Sečoveljske soline - vrste ptic, za katere je bilo opredeljeno posebno območje varstva /Natura 2000

Vrsta	Oznaka	Populacija 2009 - oseb./opaz.	Dejavniki ogrožanja / stanje ohranjenosti	Populacija 2024- oseb./opaz.
Polojnik <i>Himantopus himantopus</i>	EPO, SPA	42 parov	Upad populacije, poplavljanje gnezdišč, motnje s strani človeka, plenjenje lisic / neugodno	36 parov
Beločeli deževnik <i>Charadrius alexandrinus</i>	EPO, SPA	62 parov	Upad populacije, poplavljanje gnezdišč, motnje s strani človeka / neugodno	22 parov
Navadna čigra <i>Sterna hirundo</i>	EPO, SPA	52 parov	Stabilna populacija, poplavljanje gnezdišč, motnje s strani človeka, plenjenje lisic / ugodno	85 parov
Mala čigra <i>Sternula albifrons</i>	EPO, SPA	36 parov	Stabilna populacija, poplavljanje gnezdišč, motnje s strani človeka / ugodno	19 parov
Rjava cipa <i>Anthus campestris</i>	EPO, SPA	0 parov	Zaradi izgube habitata po letu 2005 ni gnezdila, v letu 2017 gnezdila 2 para / neugodno	/
Polarni slapnik <i>Gavia arctica</i>	SPA	162/12	Prilov / ugodno	53/13
Sredozemski vranjek <i>Phalacrocorax aristotelis desmarestii</i>	SPA	9083/37	Drastičen upad zaradi sprememb na gnezdiščih (Hrvaška) ter neprimerne boje školjčičšč za prenočevanje / neugodno	3958/27
Velika bela čaplja <i>Ardea alba</i>	SPA	365/83	Spremembe na gnezdiščih / ugodno	300/61
Mala bela čaplja <i>Egretta garzetta</i>	SPA	3375/189	Spremembe na gnezdiščih / ugodno	1448/93
Plamenec <i>Phoenicopterus roseus</i>	SPA	2/1	Ni znano / ugodno	2137/55
Žerjav	SPA	37/3	Ni znano / ugodno	1424/14

<i>Grus grus</i>				
Sabljarka <i>Recurvirostra avosetta</i>	SPA	4 pari	Močan porast gnezdeče populacije, ogrožajo jo plenilci in poplavljanje gnezdišč / ugodno	18 parov
Zlata prosenka <i>Pluvialis apricaria</i>	SPA	0/0	Ni znano / ugodno	/
Rumenonogi galeb <i>Larus michahellis</i>	SPA	58919/195	Število pognezditvenih osebkov se je zmanjšalo zaradi zapiranja odlagališč / ugodno	4708/98
Črnoglavi galeb <i>Ichthyaetus melanocephalus</i>	SPA	1205/27	Ni znano / ugodno	1884/33
Kričava čigra <i>Thalasseus sandvicensis</i>	SPA	10/4	Ni znano / ugodno	7/2

* Prvo število je število osebkov, drugo število je število opazovanj

Močvirska sklednica *Emys orbicularis*

Močvirska sklednica je v Sloveniji ogrožena in zavarovana, zanjo so bila razglašena tudi Natura 2000 območja. Na območju Slovenske Istre je kot kvalifikacijska vrsta vključena v tri, in sicer: območje Slovenska Istra (SI3000212), Sečoveljske soline in estuarij Dragonje (SI3000240) ter Kanal Sv. Jernej (SI3000239). Slednji dve ležita znotraj Krajinskega parka Sečoveljske soline. Na tem obmorskem mokrišču je prisotna že od nekdaj in znotraj solinskega ekosistema živi tudi v brakičnih vodah. V Sloveniji živita dve podvrsti močvirske sklednice, in sicer *E. o. orbicularis* in *E. o. hellenica*. Podvrsta *E. o. orbicularis* živi na širšem območju Slovenije z izjemo gorskih predelov in Istre. Slovenski del Istre z zaledjem pa je osrednje območje razširjenosti podvrste *E. o. hellenica*, ki je bolj vezana na mediteransko podnebje. V nedavno opravljene genetski študiji so ugotovili, da *E. o. hellenica* živi tudi v Vipavski dolini.

Monitoring zaščitene in ogrožene želve močvirske sklednice (*Emys orbicularis*) je v letu 2024 potekal od marca do junija. Skupaj smo izvedli 8 lovnih dni, na 10 lokacijah. Zaradi izredne suše (v kanalih in na Rudniku ni bilo vode) po mesecu maju sklednic nismo mogli več loviti. Skupno smo ujeli 95 osebkov. Z mikročipi smo opremili 52 osebkov (vključno z že označenimi s piljenjem robnih lusk), 36 je bilo novih osebkov, 59 jih je bilo ponovno ujetih. Osebkov, krajših od 10 cm, nismo čipirali, temveč smo jih označili po klasični metodi s piljenjem robnih lusk.

V letu 2024 smo pričeli s projektom LIFE URCA PROEMYS. 5 letni projekt, ki se izvaja od oktobra 2024 do septembra 2027, je financiran iz evropskega sklada LIFE. Vodilni partner projekta je WWF Italija, v projektu pa sodeluje še 7 italijanskih in 2 slovenska partnerja (poleg KPSS še Krajinski park Ljubljansko barje). Projekt je namenjen ohranitvi in repopulaciji močvirske sklednice (*Emys orbicularis*) z izvajanjem aktivnosti namenjenih izboljšanju naravnih habitatov močvirske sklednice in z odstranitvijo invazivnih tujerodnih vrst iz narave ter z osveščanjem javnosti.

25.4.2024 smo v okviru projekta LIFE URCA PROEMYS izvedli raziskovalno delavnico za otroke. V okviru delavnice smo raziskovali želvo močvirsko sklednico (*Emys orbicularis*) v Krajinskem parku Sečoveljske soline. Delavnice so se udeležili učenci 4. C razreda OŠ Lucija.

Delo je potekalo na terenu na območju Rudnika, kjer so otroci sodelovali pri določevanju spola, starosti, meritvah, tehtanju in fotografiranju želv ter vpisu podatkov. Spoznali so življenjsko okolje močvirske sklednice in se seznanili z ukrepi za njeno ohranitev, ki smo jih v okviru projekta izvedli v parku. Vzdušje je bilo enkratno.

V aprilu smo na območju Rudnika-Korea nadaljevali z deli za renaturacijo območja in izboljševanje življenjskih pogojev za ohranjanje močvirske sklednice. Dela potekajo v okviru projekta LIFE URCA PROEMYS.

V okviru projekta smo na nasipih uredili položnejše prehode, postavili smo 10 plavajočih platform za sončenje in uredili 10 m² veliko umetno gnezdišče. Platforme za sončenje sklednice že uporabljajo. Na gnezdišču bomo v prihodnje postavili tudi kamero, ki bo 24 ur dnevno spremljala dogajanje na gnezdišču.

Populacija močvirskih sklednic se na tem območju stara, kar pomeni, da je gnezditveni uspeh slab. Z umetnim gnezdiščem, ki je zaščiten pred plenilci bomo v okviru projekta LIFE UrCA PROEMYS močvirski sklednici, ki je naša kvalifikacijska Natura 2000 vrsta (vključena je na seznam strogo zavarovanih vrst vretenčarjev Bernske konvencije - II. dodatek in na seznam Direktive o habitatih - dodatek II), zagotovili ugodno ohranitveno stanje. Če bo gnezdenje uspešno, bo opazno že v prihodnjih letih.

Hromi volnoritec *Eriogaster catax*

Opravili smo popis hromega volnoritca (*Eriogaster catax*). Našli smo le eno gosenično gnezdo na grmu črnega trna ob lesenem mostovžu Saltworks na Altu.

Preglednica 5: Prikaz izvedenih nalog in aktivnosti z doseženimi kazalniki / rezultati za cilj 1.2. Izvajanje solinarske dejavnosti v obsegu, potrebnem za ohranitev biotske raznovrstnosti in naravnih vrednot ter krajine

Naloge in aktivnosti	Vir financiranja	Sodelujoči	Načrtovani kvant. kazalnik / rezultat 2024	Doseženi kvant. Kazalnik / rezultat 2024
1.2.1 Vzdrževanje vodnega režima notranjih voda	PP153236 Lastni prihodki upravljavca		Polnjenje območij z vodo zunaj gnezditvene sezone, izsuševanje poleti. Vzpostavitev optimalnih razmer za gnezdenje.	Zagotovljen ustrezen vodostaj na gnezdiščih, vzpostavljene optimalne razmere za gnezdenje, razen na območju zgoščevanja morske vode, kjer so se izvajala vzdrževalna dela na nasipih
1.2.2 Črpanje voda z območij brez odtoka ali z nezadostnim težnostnim odtokom (vzdrževanje črpalke, osovine)	PP153236 Lastni prihodki upravljavca		Stalno črpanje v obdobjih večjih padavin in visokega plimovanja 3500 ur	Redno in izredno črpanje zaradi padavin in visokega plimovanja, ki je zalilo soline, več kot 5000 ur
1.2.5 Obnova in vzdrževanje notranjih nasipov na solnih poljih	PP153236 Lastni prihodki upravljavca		Vzdrževani nasipi vzdolž 25 solnih polj.	Vzdrževani nasipi vzdolž 25 solnih polj.
1.2.8 Obnova in vzdrževanje lesenih pilotov in oblog	PP153236 Lastni prihodki upravljavca		Vzdrževanje in obnova pilotov in oblog	Redno vzdrževanje oblog in pilotov
1.2.9 Obnova in vzdrževanje solnih polj z revitalizacijo petole	PP153236 Lastni prihodki upravljavca		Omogočena tradicionalna pridelava soli na 25 solnih poljih.	Omogočena tradicionalna pridelava soli na 20 solnih poljih. Delno dosežen kazalnik.

1.2.18 Nabava solinarskega orodja	Lastni prihodki upravljavca		40 gaverov, 20 lopat, taperini	40 gaverov, 20 lopat, taperini
-----------------------------------	-----------------------------	--	--------------------------------	--------------------------------

Preglednica 6: Prikaz izvedenih nalog in aktivnosti z doseženimi kazalniki / rezultati za cilj 1.3. Stalno spremljanje in analiziranje stanja narave, naravnih vrednot in krajine ter omogočanje znanstvenoraziskovalnega dela.

Naloge in aktivnosti	Vir financiranja	Sodelujoči	Načrtovani kvant. kazalnik/ rezultat 2024	Doseženi kvant. Kazalnik / rezultat 2024
1.3.1 Spremljanje stanja izbranih habitatov, vrst, poročanje	PP153236 Lastni prihodki upravljavca		52 tedenskih popisov, 150 ur, 20 kartirnih popisov gnezdk	52 tedenskih popisov, 478 ur monitoringa, 20 kartirnih popisov gnezdk, 100 ur vzdrževanja vodnega režima, kazalnik dosežen
1.3.2 Izvajanje aplikativnih raziskav	PP153236 Lastni prihodki upravljavca	Zunanji sodelavci	Monitoring močvirske sklednice in hromega volnoritca	Izveden monitoring močvirske sklednice in popis hromega volnoritca
1.3.3 Izvajanje mentorstva pri študijskem in raziskovalnem delu	PP153236 Lastni prihodki upravljavca		20 ur mentorstva, praktični del na terenu	Mentorstva v tem letu nismo izvajali.
1.3.4 Vzdrževanje podatkovnih zbirk, pomembnih za upravljanje parka	PP153236 Lastni prihodki upravljavca		stalno	Redno vzdrževanje podatkovne zbirke, več sto vnosov, sodelovanje s projektom Life Narcis.
1.3.5 Nabava opreme za spremljanje stanja in vzdrževanje podatkovnih zbirk	Lastni prihodki upravljavca		Nakup 2 daljnogledov, obnovljene licence programov	Nabavili smo 5 daljnogledov, licenca programske WR in Data Tab opreme podaljšana. Kazalnik presežen.

Preglednica 7: Prikaz izvedenih nalog in aktivnosti z doseženimi kazalniki / rezultati za cilj 1.4. Sodelovanje z uporabniki naravnih virov

Naloge in aktivnosti	Vir financiranja	Sodelujoči	Načrtovani kazalnik/ rezultat 2024	Doseženi kvant. Kazalnik / rezultat 2024
1.4.1 Sodelovanje z lastniki in kmetijsko pospeševalno službo	PP153236 Lastni prihodki upravljavca	Kmetijska pospeševalna služba	Dva kmeta in vinogradnik vključena v program integrirane pridelave	Težave z vinogradnikom. Vinogradnik uporablja fitofarmaceutske pripravke za zatiranje trave v vinogradu, ne sodeluje. Pritiski s strani MKG. Kazalnik ni dosežen.

1.4.3 Sodelovanje z lokalno lovsko družino	PP153236 Lastni prihodki upravljavca	LD Strunjan Zavoda za varstvo narave	Upravljanje s plenilskimi vrstami v letnem načrtu LD.	Upravljanje s plenilskimi vrstami v letnem načrtu LD. Izlov nutrij, šakalov in lisic.
--	---	---	---	---

NARAVNE VREDNOTE

Stanje naravnih vrednot (Sečoveljske soline, Sečovlje–Curto-Pichetto, Sečovlje-Stare soline, Sečovlje-Stojbe) je ugodno. Grožnja naravnih vrednoti Sečoveljske soline še vedno predstavlja tudi idejna razširitev letališča in postavitve sistema VOR na območje tretjega zgoščevanja.

Sečoveljske soline

Stanje naravnih vrednot (Sečoveljske soline, Sečovlje–Curto-Pichetto, Sečovlje-Stare soline, Sečovlje-Stojbe) je ugodno. Grožnja naravnih vrednoti Sečoveljske soline predstavlja idejna razširitev letališča in postavitve sistema VOR na območje tretjega zgoščevanja. Vlada R Slovenije je v 11.7. 2018 sprejela Uredbo o spremembah Uredbe o Krajinskem parku Sečoveljske soline. S predloženo uredbo se je spremenila meja Krajinskega parka Sečoveljske soline tako, da zahodna meja poteka po državni meji med Republiko Slovenijo in Republiko Hrvaško kot je določena v povezavi s končno rzsodbo Arbitražnega sporazuma med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Hrvaške (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 11/10). Površina krajinskega parka se je posledično zmanjšala za 48,32 ha oziroma 6,7 %. Z ustreznimi hrvaškimi institucijami, kot tudi na evropski ravni, bo potrebno urediti status omenjenega območja, saj je to območje sedaj v R Hrvaški brez statusa Natura 2000, ki ga je imelo prej pod RS.

Sečovlje - Curto Pichetto

Z novo zapornico na vhodu kanala je možno nadzorovati vodni režim, zato ne obstaja nevarnost za poplave in ne povečuje škodo na nasipih, obenem pa zagotavlja ugodne razmere za gnezdenje navadni in mali čigri, kot tudi drugim vrstam, saj tudi v letu 2024 na tem območju nismo zabeležili plenjenja s strani kopenskih plenilcev (lisica, kuna). Težave na tem območju smo imeli s preboji na čelnem morskem nasipu, kjer je vdiral voda iz morja na gnezdišče. Izvedena je bila sanacija visokomorskih nasipov. Izvedlo jo je vodnogospodarsko podjetje VGP Drava Ptuj, zapornične sisteme pa je dobavilo podjetje SOLINE d.o.o. Zapornice so zdaj v polni funkciji in gnezdišče ni več ogroženo.

Sečovlje - Stare soline

Stare soline so v ugodnem stanju ohranjenosti, vendar je večji del območja po arbitražni odločitvi v R Hrvaški.

Sečovlje - Ob rudniku

Stanje NV Sečovlje-Ob Rudniku 3637 je ugodno ob rednem obnavljanju in vzdrževanju območja. Brežine nasipov otokov so bile za močvirsko sklednico prestrme in smo jih tudi v letu 2024 strojno še dodatno razširili in zmanjšali naklon. V prihodnjih letih nameravamo v okviru partnerstva na projektu LIFE URCA PRO EMYS povsem preurediti to območje ter spremljati dogajanje na postavljenem umetnem gnezdišču za močvirsko sklednico.

Dragonja

Reka Dragonje je v ugodnem stanju ohranjenosti, vendar je polovica območja po arbitražni odločitvi v R Hrvaški.

Sečovlje - Stojbe

Stanje NV Sečovlje-Stojbe 3674 je v ugodnem ohranitvenem stanju. Ugotovili smo, da je območje izjemnega pomena za močvirsko sklednico (*Emys orbicularis*), saj smo ravno tu ulovili največ mladostnih osebkov, kar kaže na dejstvo, da se populacija ne stara in da je močvirska sklednica v ugodnem ohranitvenem stanju. Glede na redne monitoringe in lov ptic na tem območju, ugotavljamo, da so Stojbe pomembno območje na selitvi velikega skovika (*Otus scops*), zato bomo predlagali, da se to vrsto uvrsti med kvalifikacijske vrste Natura 2000 za KPSS. Težave imamo z lokalnim vinogradnikom, saj le-ta občasno izvede kakšen poseg, ki ni v skladu z ohranjanjem omenjene naravne vrednote in v svojih vinogradih uporablja fitofarmacevtske pripravke za zatiranje trave. Pojavljajo se pritiski s strani kmetijskega resorja, da bi vinograde izločili iz območja KPSS.

CILJ 2: OMOGOČANJE DOŽIVLJANJA IN SPOZNAVANJA PARKA

Na spletnem portalu poteka »online« prijava na vodene ogledе KPSS, ki jo vodi zaposleni v KPSS. Obenem se na obeh recepcijah izvaja monitoring obiska, s katerim spremljamo nosilnost okolja pri zagotavljanju optimalnih razmer za ohranjanje vrst in habitatnih tipov.

V letu 2023 smo uredili tudi vhod v 1. varstveno območje Fontanigge. V okviru umirjanja prometa v ZO in preprečevanja kršitev s strani obiskovalcev smo postavili ograjo, drsna in vrtljiva vrata za vstop v KPSS, dvokrilna vrata za dostop do NV Stojbe, stojala za kolesa in objekt za izposojlo koles.

V obdobju 2002–2024 je KPSS obiskalo 872.656 obiskovalcev.

V letu 2024 nas je obiskalo 45.794 obiskovalcev, kar je 2287 manj kot leto prej. Večina (39.233) obiskovalcev je obiskala območje Lera. Območje Fontanigge je obiskalo 6.561 obiskovalcev (od tega je 2464 obiskovalcev prišlo že z vstopnico iz Lere, medtem ko so le 204 obiskovalci obiskali Lero, vstopnico pa so kupili na Fontaniggeah).

Skupaj je bilo 44.9 % domačih obiskovalcev, 55.1 % pa vseh tujih obiskovalcev. Prav tako si je muzej solinarstva ogledalo več tujih obiskovalcev (55.8 %).

V letu 2024 smo opravili 467 vodenih ogledov (365 na Leri, 102 v Muzeju solinarstva). 12.622 obiskovalcev se je udeležilo vodenega ogleda na Leri, medtem ko se je 3.560 obiskovalcev udeležilo vodenega ogleda v Muzeju solinarstva.

Delež obiskovalcev na vodenih ogledih je bil kot sledi: 45,7 % domačih obiskovalcev, 54,3 % tujih obiskovalcev, med katerimi je bilo največ nemško (24,6 %) in angleško (15,9 %) govorečih obiskovalcev, sledijo jim italijansko govoreči obiskovalci (8,9 %), francosko govoreči (3,4 %) ter ostali jeziki (1,5 %). Vodenj v slovenskem jeziku je bilo 45,7 %.

Po strukturi vodenih obiskovalcev so na prvem mestu odrasli obiskovalci (48,6 %), na drugem so otroci in študenti (33,6 %), sledijo jim upokojenci (15 %), predstavniki sedme sile in tujih turističnih organizacij (2 %) ter osebe s posebnimi potrebami (0,8 %).

Prodanih je bilo 44 letnih kart, 35 brezplačnih letnih kart smo podelili udeležencem čistilne akcije. Prodanih je bilo 1.949 družinskih vstopnin, 17.765 odraslih in 16.366 otroških, dijaških, študentskih in upokojenskih vstopnic, 3.823 obiskovalcev je vstopilo v KPSS brezplačno (Fontanigge v zimskem času, CŠOD Burja, osebe s posebnimi potrebami, spremljevalci skupin, vodniki ipd.).

Po kopnem je v park vstopilo skupaj 44.825 obiskovalcev, medtem ko je s plovilom v park priplulo 969 obiskovalcev. S kolesom je v park vstopilo 2.577 oseb.

Thalasso Spa Lepa Vida je v letu 2024 obiskalo 7.256 obiskovalcev.

Z električnim vlakom smo do Muzeja Solinarstva na Fontaniggeah peljali 102 x in prepeljali 3.560 obiskovalcev. Uporabili pa smo ga tudi za prevoz na Leri, prevoz udeležencev projekta LIFE URCA PROEMYS ter predstavnikov srečanja Virtuoso Chairman's event v Portorožu.

Objavljenih je bilo 9 novic na spletnem portalu KPSS ter 63 objav na družbenih omrežjih KPSS (5200 sledilcev na FB in 452 na IG).

Do konca leta smo odprli 5 razstav v galeriji Caserma na Leri. Izpeljanih je bilo tudi nekaj likovnih, kuliničnih delavnic in 1 LIFE delavnica.

Dvakrat je bila pokošena pešpot Saltworks na Fontaniggeah in pešpot na Leri od Caserme do Centra za obiskovalce.

1x je bil pokošen nasip ob Dragonji v dolžini 1100 m, ki ga obiskovalci uporabljajo kot pešpot do Muzeja solinarstva. Oktobra je bil ta isti nasip še pomulčen v okviru vodno gospodarske službe.

Preglednica 8: Prikaz izvedenih nalog in aktivnosti z doseženimi kazalniki / rezultati za cilj 2.1. Zagotavljanje prepoznavnosti parka

Naloge in aktivnosti	Vir financiranja	Sodelujoči	Načrtovani kazalnik/ rezultat 2024	Doseženi kvant. Kazalnik / rezultat 2024
2.1.1 Priprava in širjenje tiskanega, elektronskega in drugega gradiva	PP153236 Lastni prihodki upravljavca		Vsaj 30 novic na spletni strani KPSS in 50 novic na strani FB	9 novic na spletni strani KPSS in 63 novic na strani FB in IG
2.1.2 Priprava in organizacija predstavitev, predavanj, prikazov, razstav, delavnic	PP153236 Lastni prihodki upravljavca		Ena predstavitev v MMC za lokalno skupnost	Likovna delavnica.

2.1.4 Priprava in organizacija dogodkov, ki so posredno povezani s parkom (slikarske razstave, kulturni nastopi ...)	PP153236 Lastni prihodki upravljavca		Tri otvoritve razstav z vabili, Solinarski praznik na dan Sv. Jerneja (24. Avgust)	5 razstav z vabili
2.1.5 Druge aktivnosti v zvezi s prepoznavnostjo zavarovanega območja	PP153236 Lastni prihodki upravljavca		Posodobitev spletne strani www.kpss.si . Pojavljanje parka na spletnih aplikacijah (Soline, Lepa Vida)	Začeli smo s posodobitvijo spletne strani www.kpss.si , ki se bo nadaljevala v letu 2025. Pojavljanje parka v medijih (časopisi, TV), spletni portali

Preglednica 9: Prikaz izvedenih nalog in aktivnosti z doseženimi kazalniki / rezultati za cilj 2.2. Zagotavljanje poteka obiska, ki je ustrezen z vidika varstva in obiskovanja

Naloge in aktivnosti	Vir financiranja	Sodelujoči	Načrtovani kvant. kazalnik / rezultat 2024	Doseženi kvant. Kazalnik / rezultat 2024
2.2.1. Usklajevanje obiska	PP153236, Lastni prihodki upravljavca	Pomorski muzej Sergej Mašera Piran (PMSMP)	Vse skupine v sistemu predhodnih najav obiska; izpolnjeni prijavnih formularji, evidenca	Vse skupine v sistemu predhodnih najav obiska; izpolnjeni prijavnih formularji, evidenca
2.2.2. Vodenja skupin obiskovalcev	PP153236, Lastni prihodki upravljavca		izvedba 400 vodenih ogledov	Izvedba 467 vodenih ogledov. Kazalnik presežen
2.2.3. Zagotavljanje enakomernejše porazdelitve obiska prek leta	PP153236, Lastni prihodki upravljavca		Organizacija posebnih dogodkov (delavnice, opazovanje ptic...)	izvedba 1 opazovanje ptic za turiste, voden ogled za dan mokrišč
2.2.4. Urejanje poti	PP153236, Lastni prihodki upravljavca		Vzdrževanje poti na Leri in Fontaniggeah Ureditev nadstreška	Vzdrževane poti
2.2.5. Postavitev tabel (lastno delo in zunanji izvajalci)	PP153236, Lastni prihodki upravljavca		Postavitev novih parkovnih tabel in smerokazov, zamenjava dotrajanih in poškodovanih tabel	Postavitev nekaterih novih parkovnih tabel in smerokazov, zamenjava dotrajanih in poškodovanih tabel
2.2.6. Ureditev prevoza obiskovalcev z vlakom na Fontaniggeah	PP153236, Lastni prihodki upravljavca		Vsaj 100 prevozov z električnim vlakom do Muzeja solinarstva	102 prevoza z električnim vlakom do Muzeja solinarstva. Kazalnik dosežen.
2.2.9. Urejanje parkirišč pred vhodom v park	PP153236, Lastni prihodki upravljavca		Vzdrževanje parkirišča na Leri in solinarskega trga	Ureditev parkirišč na obeh vloh, postavljena dodatna signalizacija.

CILJ 3: PRISPEVANJE K URESNIČEVANJU CILJEV JAVNEGA INTERESA Z DRUGIH PODROČIJ

Za zagotavljanje ohranjanja, predstavljanja in spoznavanja kulturne dediščine pred Muzejem solinarstva je skrbel solinar. Zagotovljen je bil reden dotok vode iz kanala Pichetto do Male Lame ter naprej do Muzeja solinarstva. Zagotovljena je bila izmenjava vode prek kanala Giassi. Obnovljeni in vzdrževani so bili nasipi solnega polja Muzeja solinarstva v skupni dolžini 1500 m, zamenjane dotrajane zapornice, vzdrževana solna polja (konciranje, taciranje, pranje 1 solnega fonda).

Preglednica 10: Prikaz izvedenih nalog in aktivnosti z doseženimi kazalniki / rezultati za cilj 3.1. Prispevanje k ohranjanju, predstavljanju in spoznavanju kulturne dediščine

Naloge in aktivnosti	Vir financiranja	Sodelujoči	Načrtovani kazalnik/ rezultat 2024	Doseženi kvant. Kazalnik / rezultat 2024
3.1.1. Zagotavljanje vode in upravljanje notranjih voda za dejavnosti v kompleksu Muzeja solinarstva	PP153236 Lastni prihodki upravljavca		Dovajanje vode za potrebe pridelave soli prek sistema Male Lame.	Redno vzdrževanje vodnega režima, povečana potreba po odvajanju vode zaradi posledic plimovanja
3.1.2. Vzdrževanje nasipov na območju Muzeja solinarstva	PP153236 Lastni prihodki upravljavca		Vzdrževani nasipi na solnem polju F7 pred Muzejem.	Vzdrževani nasipi na solnem polju F7 pred Muzejem v skupni dolžini 1500 m. Težave s poplavljanjem z morja. Kazalnik je bil dosežen.
3.1.5. Prikazovanje in omogočanje ogledovanja postopkov srednjeveškega solinarstva na območju Muzeja solinarstva	PP153236 Lastni prihodki upravljavca	Pomorski muzej Sergej Mašera Piran	Pripravljeno solno polje pred muzejem za demonstracijo srednjeveškega solinarstva. Izvajanje programa "Solinar za en dan"	Pripravljeno solno polje pred muzejem za demonstracijo srednjeveškega solinarstva.
3.1.7. Skupna promocija parka in Muzeja solinarstva ter kulturne dediščine celotnih solin	PP153236 Lastni prihodki upravljavca	Pomorski muzej Sergej Mašera Piran	Pridelava 10 ton soli na muzejskem polju.	Pridelano soli le za vzorec . Težave s kadrom. Kazalnik ni bil dosežen..

Preglednica 11: Prikaz izvedenih nalog in aktivnosti z doseženimi kazalniki / rezultati za cilj 3.2. Prispevanje k zaščiti solin pred »zunanjiimi« vodami

Naloge in aktivnosti	Vir financiranja	Sodelujoči	Načrtovani kazalnik/ rezultat 2024	Doseženi kvant. Kazalnik / rezultat 2024
3.2.1 Sodelovanje pri načrtovanju in izvajanju del javne vodnogospodarske službe	PP153236 Lastni prihodki upravljavca	Izvajalec JVG službe	Mesečni obhod in pregled stanja nasipov	Redni mesečni obhodi in pregled stanja nasipov, javljanje poškodb

Preglednica 12: Prikaz izvedenih nalog in aktivnosti z doseženimi kazalniki / rezultati za cilj 3.2. Prispevanje upravljavca k odpravljanju posledic naravnih nesreč in izrednih ekoloških stanj

Naloge in aktivnosti	Vir financiranja	Sodelujoči	Načrtovani kazalnik/ rezultat 2024	Doseženi kvant. Kazalnik / rezultat 2024
3.3.1 Sodelovanje pri odpravljanju posledic naravnih nesreč in izrednih ekoloških stanj (v primeru nastanka takšnih situacij)	PP153236 Lastni prihodki upravljavca		/	Odprava posledic poplavljanja solin zaradi ekstremno visokega plimovanja v novembru

CILJ 4: OMOGOČANJE POVEZANOSTI LOKALNEGA PREBIVALSTVA S PARKOM

V Skupnosti naravnih parkov Slovenije nismo sodelovali. Drugič po letu 2019 smo v Krajinskem parku Sečoveljske soline v sodelovanju s podjetjem Okolje Piran organizirali tradicionalno čistilno akcijo. Povabilu KPSS se je odzvalo 37 prostovoljcev. Za, sicer redkimi smetmi in odpadki, so se udeleženci podali predvsem na bližnjo Parenzano in območje Lere, čeprav so skupine ljubiteljev narave in solin čistile tudi območje Fontanigge. Vreče smeti so polnili tako najmlajši, kot tudi člani TD Sečovlje in solinarske družine, pa tudi krajani Seče, Parecaga, Lucije, Pirana in ekološko ozaveščeni udeleženci iz bolj oddaljenih krajev, tudi iz Hrvaške. Vsi udeleženci so ob zaključku akcije prejeli RFID kartico, s katero bodo eno leto lahko brezplačno vstopali v KPSS.

Preglednica 13: Prikaz izvedenih nalog in aktivnosti z doseženimi kazalniki / rezultati za cilj 4.1. Sodelovanje z lastniki, lokalnimi skupnostmi in deležniki pri doseganju ciljev varstva in razvoja parka ter strokovno svetovanje in pomoč lastnikom/ najemnikom/uporabnikom zemljišč

Naloge in aktivnosti	Vir financiranja	Sodelujoči	Načrtovani kazalnik/ rezultat 2024	Doseženi kvant. Kazalnik / rezultat 2024
4.1. Sodelovanje z lastniki, lokalnimi skupnostmi in deležniki pri doseganju ciljev varstva in razvoja parka ter strokovno svetovanje in pomoč lastnikom/ najemnikom/uporabnikom zemljišč	PP153236 Lastni prihodki upravljavca	Lokalni ponudniki proizvodov	Organizacija sejma za lokalne ponudnike hrane in drugih produktov v okviru Solinarskega praznika. Čistilna akcija.	Izvedena je bila čistilna akcija v KPSS.

CILJ 5: IZVAJANJE NEPOSREDNEGA NADZORA V NARAVI

Delo naravovarstvenih nadzornikov Krajinskega parka Sečoveljske soline vključuje naslednje naloge:

- neposredni nadzor v naravi, ki obsega spremljanje stanja v obliki rednih tedenski obhodov območja (občasno ponoči), nadzor nad izvajanjem varstvenega režima in pogojev obiskovanja, ugotavljanje dejanskega stanja pri kršitvah, skupaj z opozarjanjem in osveščanjem kršiteljev varstvenega režima ter izrekanjem glob v primerih večjih ali ponovljenih kršitev in obveščanje pristojnih inšpekcijskih organov in policije,

- občasni obhodi po okolici parka z namenom preverbe obstoječih in novih virov ogrožanja in konkretnih groženj za krajinski park,
- nadzor nad gradnjo infrastrukture za obisk parka,
- nadzor nad vzdrževalnimi in obnovitvenimi deli znotraj meja krajinskega parka, predvsem nad izvedbo del zunanjih izvajalcev,
- priprava poročil in obveščanje nadrejenih in ministrstva o kršitvah, izrečenih opozorilih in globah, kot tudi virih ogrožanja in grožnjah, ki se pojavljajo izven meja območja,
- nadzor, omejevanje in odstranjevanje tujerodnih vrst in
- vzdrževanje parkovnih tabel in njihova zamenjava ob dotrajanosti
- redno izobraževanje nadzornikov za zagotavljanje delovanja s polnimi pooblastili.

Ključna področja, kjer prihaja do kršitev:

Z ustrežno postavitvijo ograj in zapornic na obeh vhidih v KPSS ter z objavo urnikov in ustnim opozarjanjem ter ozaveščanjem obiskovalcev o ciljih in varstvenih režimih Krajinskega parka Sečoveljske soline, se kršitve varstvenega režima parka povsem izginile, pri tem nam pomagajo tudi policisti, ki zaradi prestavitve Schengenske meje v sosednjo Hrvaško ne opravljajo več redne mejne kontrole ob reki Dragonji.

Redke kršitve varstvenega režima parka v prvi polovici 2024 se nanašajo na ribolov v nočnem času, hojo izven označenih poti ter sprehajanje psov brez povodca. Občasno tudi nabiranje ozkolistne mrežice ob Jernejevem kanalu. Povečuje se število vstopov v KPSS z različnimi plovili in vožnja po mejni reki Dragonji.

V času od 1.1.2024 do 31.12.2024 smo opravili 477 ur nadzora v naravi, od tega 412 ur na Fontaniggeah (prvo varstveno območje). Zaradi zaključevanja gradbenih del pri nastajanju privezov za čolne, smo zvajali tudi redne obhode in nadzor v Jernejevem kanalu. Skupaj 37 ur.

Izdali smo 2 plačilna naloga, 2 pisni opozorili ter izrekli več ustnih opozoril. Po posredovanju osebnih podatkov Upravne enote, smo za dva prekrška iz leta 2023 izdali zahtevo za posredovanje podatkov o vozniku vozila, saj je bila v obeh primerih kot lastnik motornega vozila vpisana pravna oseba oz. Leasing. Tri postopkovne zadeve, ki smo jih leta 2022 predali Okrajnemu sodišču v nadaljnjo obravnavo, so bile zaradi smrti kršitelja med sodnim postopkom ustavljene. V letu 2024 nas je zapustil 1 naravovarstveni nadzornik. Zaposlili smo novo naravovarstveno nadzornico, ki je uspešno opravila prekrškovni izpit.

Preglednica 14: Prikaz izvedenih nalog in aktivnosti z doseženimi kazalniki / rezultati za cilj 5.1. Izvajanje neposrednega nadzora v naravi

Naloge in aktivnosti	Vir financiranja	Sodelujoči	Načrtovani kazalnik/ rezultat 2024	Doseženi kvant. Kazalnik / rezultat 2024
5.1 Izvajanje neposrednega nadzora v naravi	PP153236 Lastni prihodki upravljavca		Vsakodnevni neposredni nadzor v naravi, ki obsega spremljanje stanja v obliki rednih tedenski	Izvedeno 477 ur nadzora v naravi. Kazalnik dosežen.

			obhodov območja (občasno ponoči), nadzor na vseh vstopih v KPSS	
5.2 Sodelovanje z drugimi nadzornimi službami	PP153236 Lastni prihodki upravljavca		Sodelovanje s policijo, občinskim redarstvom, inšpekcijskimi službami	Redno sodelovanje z ustreznimi inštitucijami ob odstranitvi plovil v Jernejevem kanalu.
5.3 Postavitev infrastrukture za omejevanje motenj in nadzor	PP153236 Lastni prihodki upravljavca		Postavitev el. motorja vrtljivih vrat na Fontaniggeah, postavitev wifi kamere.	Wifi kamera postavljena, el. motor ni vgrajen.
5.4 Vzdrževanje infrastrukture za omejevanje motenj in nadzor	PP153242 Lastni prihodki upravljavca		Vzdrževanje ograj, vrat, zapornic in drugih fizičnih preprek ter opozoril, letni najem aplikacije Nadzorni center	Redno vzdrževanje fizičnih ovir in fotovoltaične zapornice na Fontaniggeah (ključavnice, daljinci)
5.5. Uniforme KPSS	Lastni prihodki upravljavca		Nabava oblačil in obutve za naravovarstvene nadzornike in receptorje	Nabavljena so bila oblačila za receptorje in voznike, oblačila za novega nadzornika in dlančnik. Prenosni tiskalnik ni bil nabavljen.

CILJ 6: SPLOŠNE NALOGE IN AKTIVNOSTI

- Priprava letnega načrta in dnevnega razvrščanja dela za opravljanje v načrtu določenih nalog (PIS)
- Organizacija in priprava poročila o delu Odbora Parka.
- Upravljanje z nepremičninami, ki so v lasti ustanovitelja na zavarovanem območju za potrebe upravljanja.
- Pripravili smo nov Načrt Upravljanja (NU) za obdobje 2024-2033, ki pa ga Vlada na svoji 85. redni seji ni obravnavala.
- Po večletnem delu smo pripravili nov načrt upravljanja Krajinskega parka Sečoveljske soline. Po medresorskem usklajevanju je Vlada 23.12.2024 izdala Uredbo o Načrtu upravljanja Krajinskega parka Sečoveljske soline za obdobje 2024 – 2034. Uredba o Načrtu upravljanja Krajinskega parka Sečoveljske soline za obdobje 2024–2034 je bila objavljena v UL RS 24.12.2024, veljavno od 8.1.2025.
- Na projektu LIFE URCA PROEMYS - URgent Conservation Actions pro Emys orbicularis & Emys trinacris, sodelujemo kot eden od dveh slovenskih partnerjev na projektu. Sodelovali smo na obeh srečanjih vseh udeležencev projekta, ki sta potekali v Genovi in Firencah in na vseh ZOOM konferencah in organizirali srečanje partnerjev in monitorja v KPSS.
- Uspešno sodelujemo z Zavodom za varstvo narave pri pripravi naravovarstvenih smernic glede Jernejevega kanala, košnje in sanacije bregov Dragonje, Letališča Portorož, kot tudi drugih predvidenih del na območju KPSS.
- Sprotno računovodsko delo in priprava poročil.
- Redno vzdrževani prostori in oprema.
- Druge upravno-administrativne naloge.

Preglednica 15: Prikaz izvedenih nalog in aktivnosti z doseženimi kazalniki / rezultati za cilj 6.1. Upravno-administrativne in organizacijske naloge

Naloge in aktivnosti	Vir financiranja	Sodelujoči	Načrtovani kvant. kazalnik/ rezultat 2024	Doseženi kvant. Kazalnik / rezultat 2024
6.1 Upravno administrativne in organizacijske naloge	PP153236, Lastni prihodki upravljavca		Dnevno izvajanje administrativnih in organizacijskih nalog	Redno izvajanje vseh administracijskih in organizacijskih nalog javne službe
6.2 Priprava in vodenje projektov	PP153236, Lastni prihodki upravljavca		Izvedba LIFE URCA PROEMYS projekta za močvirsko sklednico	Partnerstvo na projektu LIFE URCA PROEMYS. Aktivno sodelovanje na projektu, organizacija in izvedba srečanja partnerjev in monitorja v KPSS
6.3 Mednarodno sodelovanje	PP153236, Lastni prihodki upravljavca		Sodelovanje na mednarodnih dogodkih	Izvedeno je bilo vabljen predavanje na Konferenci o Ulcinjskih solinah v Ulcinju.
6.4. PIAR	PP153236, Lastni prihodki upravljavca		10 medijskih prispevkov	11 medijskih prispevkov
6.5 Finančno računovodske naloge	PP153236, Lastni prihodki upravljavca		Redno delo računovodstva in vodstva	Redno izvajanje vseh računovodskih nalog javne službe
6.6 Povečevanje usposobljenosti in učinkovitosti službe	PP153236, Lastni prihodki upravljavca		Udeležba na 10 kolegijih, seminarjih in delavnicah	Redna udeležba na kolegijih
6.7 Vzdrževanje poslovnih prostorov, materiala in opreme	PP153236, Lastni prihodki upravljavca		Dnevno čiščenje prostorov, redna vzdrževalna dela	Dnevno čiščenje prostorov, redna vzdrževalna dela

4. FINANČNO POROČILO

Podjetje SOLINE Pridelava soli d.o.o. pripravlja letna poročila o poslovanju, ki jih potrdi pooblaščen revizijska hiša. Poročila na pregleden način prikazujejo poslovanje ločeno za opravljanje dejavnosti javne službe (upravljanje KPSS) in ločeno za komercialno dejavnost pridelave soli in s soljo povezanih programov, vključno s poslovanjem term na prostem Thalasso SPA Lepa Vida. Poročila so na voljo na sedežu podjetja.

Finančna preglednica vsebuje povzetek realiziranih stroškov za izvedbo programa dela. V preglednici 16 so prikazani planirani in realizirani stroški in prihodki. Na prihodkovni strani so opredeljeni vsi viri za pokrivanje stroškov izvedbe programa dela KPSS v letu 2024.

Preglednica 16: Primerjava planiranih in realiziranih stroškov za izvedbo programa dela KPSS v letu 2024

CILJI	1. Programski, materialni in investicijski stroški PLAN	1. Programski, materialni in investicijski stroški REALIZACIJA	2. Stroški delovnih ur zaposlenih po vsebinskih sklopih ciljev PLAN	2. Stroški delovnih ur zaposlenih po vsebinskih sklopih ciljev REALIZACIJA
CILJ 1	317.221,22 €	293.948,28 €	546.376,78 €	715.299,47 €
CILJ 2	29.222,16 €	65.817,55 €	74.777,84 €	124.652,66 €
CILJ 3 in 4	27.581,46 €	25.021,60 €	27.418,54 €	8.564,16 €
CILJ 5	29.821,06 €	19.005,19 €	50.848,94 €	52.955,72 €.
CILJ 6	28.648,11 €	83.086,19 €	49.851,89 €	131.760,67 €
SKUPAJ	432.494,01 €	486.878,81 €	749.273,99 €	1.033.232,68 €

Preglednica 17: Primerjava planiranih in realiziranih prihodkov za izvedbo programa dela KPSS v letu 2024

VIRI PRIHODKOV	Načrtovani prihodki	Realizirani prihodki
PP 231319	441.600,00 €	463.600,00 €
PP 559	469.060,60 €	466.059,18 €
LIFE URCA PROEMYS	50.532,76 €	42.568,58 €
PP231301	10.575,24 €	4.703,05 €
LASTNI PRIHODKI	210.000,00 €	304.699,86 €
SKUPAJ	1.181.768,00 €	1.281.630,67 €

Preglednica 18: Povzetek realiziranih stroškov in virov za izvedbo programa dela KPSS v letu 2024 v EUR

Cilji	Programski, materialni stroški in stroški storitev v EUR	Stroški delovnih ur zaposlenih po sklopih ciljev v EUR
Varstveni cilji:		
C1.1. Neposredni ukrepi za zagotavljanje ugodnega ohranitvenega stanja vrst in habitatov.		
C1.2. Prilagojeno izvajanje solinarske dejavnosti, predvsem vodnega režima in izvajanje tradicionalnega solinarstva do faze pobiranja.		
C1.3. Spremljanje stanja indikatorskih vrst in izbranih habitatnih tipov ter pridobivanje in analiza podatkov o zavarovanem območju.		
C1.4. Sodelovanje z izvajalci dejavnosti v okolici parka.		
SKUPAJ	293.948,28 €	715.299,47 €
C5.1. Spremljanje izvajanja varstvenih režimov po Uredbi o KPSS.		
C5.2. Sodelovanje s pristojnimi službami za nadzor izvajanja pravnih podlag v KPSS.		
SKUPAJ	19.005,19 €	52.955,72 €.
C6. Splošne naloge in aktivnosti.		
SKUPAJ	27.695,00 €	43.920,00 €
SKUPAJ - varstveni cilji: 1.152.823,66 €		
Cilji povezani z urejanjem infrastrukture, obiska, osveščanjem javnosti in podpora:		
C2.1. Zagotavljanje informacij o KPSS.		
C2.2. Koordinacija obiska in izvedba vodenih ogledov, postavitve in vzdrževanje informacijske infrastrukture in infrastrukture za obiskovanje.		
SKUPAJ	65.817,55 €	124.652,66 €
C6. Splošne naloge in aktivnosti.		
SKUPAJ	27.695,00 €	43.920,00 €
SKUPAJ - stroški urejanja infrastrukture, obiska in osveščanja javnosti: 262.085,21 €		

Razvojni cilji		
<hr/>		
C3.1. Prispevek k ohranjanju kulturne dediščine		
<hr/>		
C3.2. Prispevek k izvajanju javne službe urejanja voda		
<hr/>		
C4.1. Sodelovanje pri prireditvah lokalne skupnosti		
<hr/>		
C4.2. Predstavitve tradicije solinarstva zunaj parka		
<hr/>		
SKUPAJ	25.021,60 €	8.564,16 €
<hr/>		
C6. Splošne naloge in aktivnosti		
<hr/>		
SKUPAJ	27.696,19 €	43.920,67 €
<hr/>		
Skupaj razvojni cilji: 105.202,62 €		
<hr/>		
3. Stroški po kategorijah v EUR		
<hr/>		
a) Programski in materialni stroški	486.878,81 €	
<hr/>		
b) Stroški dela		1.033.232,68 €
<hr/>		
SKUPAJ (a+b)	1.520.111,49 €	
<hr/>		

Vsi zneski v Preglednicah 16-18 vključujejo DDV.

5. URESNIČEVANJE KADROVSKEGA NAČRTA

V podjetju SOLINE Pridelava soli d. o. o., ki ga sestavlja več enot oziroma stroškovnih mest, bo javno službo ohranjanja narave izvajala **Služba za upravljanje parka**. Poleg direktorja - vodje parka, jo sestavljajo sodelavci za izvajanje upravljavskih – strokovnih, varstvenih, izvedbenih in nadzornih nalog, za izvajanje upravno-administrativnih in finančnih nalog ter za vzdrževanje poslovnih prostorov, materiala in opreme. Delo zaposlenih v podjetju Soline d.o.o. je porazdeljeno za izvajanje različnih sklopov (javna služba, projekti, sanacijski program, druge dejavnosti podjetja).

Reorganizacija in nova sistemizacija delovnih mest se uporablja od 1.12.2016. Opis delovnih mest in plačilni razredi so usklajeni z vrednostmi, ki se uporabljajo v javni upravi.

SKLAD ZA PODNEBNE SPREMEMBE 2024

IZVEDBA UKREPOV ZA OBVLADOVANJE VPLIVOV PODNEBNIH SPREMEMB NA SOLINSKE EKOSISTEME SEČOVELJSKIH SOLIN

UKREPI ZA PREPREČEVANJE IN OBVLADOVANJE VNOSA IN ŠIRJENJA INVAZIVNIH TUJERODNIH VRST

Ukrep je namenjen izvajanju ukrepov ohranjanja narave na področju preprečevanja in obvladovanja vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst (v nadaljevanju: ITV), prednostno za vrste uvrščene na seznam EU v skladu z uredbo EU 1143/2014.

Izvedeni ukrepi na območju KPSS so:

UKREP 1. SPREMLJANJE RAZŠIRJENOSTI TUJERODNIH VRST V ZO IN NJEGOVI OKOLICI

Izvajali smo redni monitoring popisane sklednice (*Trachemys scripta*) in 2 odstranili iz narave.

UKREP 2. ŠTUDIJE ZA PRIPRAVO OCEN TVEGANJA INVAZIVNOSTI TUJERODNIH VRST

Izvedli smo okvirni popis tujerodnih rastlinskih in živalskih vrst na območju KPSS. Na seznamu so nekatere nove vrste, ki smo jih preventivno že pričeli odstranjevati konec leta. Izvedli smo odstranjevanje raznozobega grinta. Odstranjevanje bomo morali večkrat ponoviti, da bomo raznozobi grint v celoti odstranili.

V sodelovanju z Morsko biološko postajo NIB smo pričeli z rednim monitoringom tujerodne modre rakovice, saj se je izkazalo, da že naseljuje območje solin.

UKREP 3. DRUGI UKREPI ZA PREPREČEVANJE VNOSA IN ŠIRJENJA INVAZIVNIH TUJERODNIH VRST

V sodelovanju z LD Strunjan smo nadaljevali z odstranjevanjem nutrije iz vplivnega območja KPSS. Odstranjenih je bilo 10 osebkov.

V sodelovanju z Morsko biološko postajo Piran smo izvajali redni izlov modre rakovice na območju KPSS. Odstranjenih je bilo 20 modrih rakovic.

Izvedli smo nakup 10 vrš za izlov popisanih sklednic in modre rakovice.

Izvedli smo mulčenje (2 x) invazivne luskaste nebine pred cvetenjem.

Strošek izvedbe ukrepov je bil ocenjen na 3.000,00 €, skupaj izvedena dela

2.994,97 €.

UKREPI ZA OBVLADOVANJE VPLIVOV PODNEBNIH SPREMENB NA SOLINSKE EKOSISTEME SEČOVELJSKIH SOLIN

UKREP 1. POPRAVILO, PRILAGODITEV IN ZAMENJAVA ZAPORNIČNIH SISTEMOV MED PRETOČNIMI KANALI TER PRETOČNIMI KANALI IN MORJEM

- Izvedena je bila nadgradnja mehanske lopute na zaporničnem sistemu v kanalu Pichetto
- Izvedena nabava in vgradnja elektro črpalk

Strošek izvedbe ukrepov je bil ocenjen na 45.000,00 €, skupaj izvedena dela 48.800,00 €.

UKREP 2. UREDITEV DOSTOPOV IN NALIVNIH KANALOV ZA VZDRŽEVANJE VODNEGA REŽIMA

- Izvedena je bila ureditev dostopov za vzdrževanje vodnega režima (8 x lesene brvi, 12 x dostopi...)
- Izvedena je bila obnova nalivnega kanala postrežnic – Lera

Strošek izvedbe ukrepov je bil ocenjen na 36.000,00 €, skupaj izvedena dela 45.384,00 €.

UKREP 3. OBLIKOVANJE IN OBNOVA TER DVIG NASIPOV, KI PREPREČUJEJO NENADZOROVANO RAZLIVANJE VOD

- Izvedena je bila obnova in dvig zemeljskih nasipov na območju 3. zgoščevanja (12.700 m, 50 lesenih zapornic).
- Izvedena je bila obnova in dvig zemeljskih nasipov na območju Piccia (2.500 m).
- Izvedena je bila obnova in nadvišanje nasipa Curto (66 m)

Strošek izvedbe ukrepov je bil ocenjen na 384.460,00 €, skupaj izvedena dela 371.875,18 €.